

Gezondheidsprofessionals in de huisartsenpraktijk

Samenwerking rond financiële problemen bij patiënten in de huisartsenpraktijk

Armoede en schulden zijn nauw met gezondheid verweven. Zo leiden geldzorgen vaak tot langdurige stress, een slechte gezondheid, een ongezonde leefstijl, chronische ziekte(n) en mentale klachten. Mensen met geldzorgen komen vaker dan gemiddeld op spreekuur bij de huisarts. Door vroegtijdige signalering van geldzorgen in de huisartsenpraktijk kunnen mensen eerder geholpen worden.

De interventie

Bij twee huisartspraktijken in Arnhem is een aanpak voor vroegsignalering van schulden geïmplementeerd, met als focus het signaleren, bespreekbaar maken en verwijzen bij financiële problematiek. Deze aanpak bestond uit een beknopte leidraad en een verdiepende e-learning voor huisartsen en praktijkondersteuners van de huisarts (POH's), een poster en animatie voor in de wachtkamer, voorbeeldzinnen om een gesprek te openen en reminders ter motivatie van de deelnemende huisartsenpraktijken.

De uitkomsten

De deelnemende huisartsenpraktijken onderstreepten het belang van het vroegtijdig signaleren van geldzorgen bij hun patiënten. Dit bleek in de praktijk lastig uit te voeren. Men liep tegen de volgende uitdagingen aan:

Uitdagingen:

- **Tijdgebrek:** het is moeilijk in een tien minuten gesprek financiële problemen bespreekbaar te maken.
- **Schaamte:** geldzorgen zijn een gevoelig onderwerp waar patiënten zich voor kunnen schamen.
- **Structurele samenwerking wijkteam:** werken aan continuïteit in de samenwerking en uitwisseling met het wijkteam is een uitdaging.
- **Achterliggende oorzaak herkennen:** het is lastig geldzorgen als achterliggende oorzaak van de klacht te herkennen.

Er zijn ook bevorderende factoren die huisartsen, POH's en doktersassistenten kunnen helpen bij het signaleren en bespreekbaar maken van geldzorgen.

Kansen

- **Medicatie:** het niet ophalen van medicijnen of niet opvolgen van verwijzingen kan een ingang van gesprek zijn.
- **Het brede gesprek:** een breder gesprek met niet uitsluitend de focus op geldzorgen biedt mogelijkheden om ook schulden bespreekbaar te maken.
- **Werkoverleg:** besteed aandacht aan signalen van geldzorgen in de werkoverleggen.
- **Korte lijnen met het wijkteam:** weet naar wie je kunt verwijzen voor ondersteuning bij financiële problemen.

Aanbevelingen

Werk jij bij een huisartsenpraktijk en wil je dat er meer aandacht voor geldzorgen in jouw praktijk komt? Zet dan hierop in:

- Besteed structurele aandacht voor het onderwerp binnen de praktijk door geldzorgen bijvoorbeeld herhalend te agenderen op wekelijkse overleggen.
- Doe het niet alleen. Betrek de praktijkondersteuner en doktersassistenten bij het signaleren en bespreken van financiële problemen bij patiënten. En zoek ook de samenwerking op met het wijkteam.
- Maak gebruik van de volgende hulpmiddelen:
 - [E-learning](#)
 - [Gesprekskaart](#)
 - [Gespreksstarters met signalenkaart](#)
 - [Interventiepakket](#)
 - [Posters, folder, routekaart](#) (gemeente Arnhem)

Meer weten? Hier vind je het volledige [rapport](#) en de [Theory of Change](#).

Dit onderzoek is gefinancierd door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) met betrokkenheid van het ministerie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid in het kader van de NWA ronde Schulden en Armoede. Deze publicatie weerspiegelt de mening/onderzoeksresultaten van de publicerende partij(en). Het NWO is niet aansprakelijk voor enig gebruik dat gemaakt zou kunnen worden van de daarin opgenomen informatie